

نامه تعلیم

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	نام و نام خانوادگی:
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۸	سال سوم آموزش متوسطه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خردادماه سال ۱۳۹۵ http://aee.medu.ir			

سوالات (استفاده از ماشین حساب ساده مجاز است.)

ردیف

نمره			
۰/۷۵		<p>جاهای خالی را با عبارت های مناسب پر کنید: الف) مطابق شکل، دو بار الکتریکی q_A و q_B در دو راس مثلث قائم الزاویه متساوی الساقینی ثابت شده اند. با توجه به بردار میدان الکتریکی رسم شده در شکل، دوبار الکتریکی ... هستند و اندازه بار q_A از q_B ... است. ب) مقدار بار الکتریکی روی سطح یک کره فلزی را دو برابر می کنیم. در این صورت ... دو برابر می شود.</p>	۱
۰/۲۵	<p>مطابق شکل، بار الکتریکی q - را با سرعت ثابت در یک میدان الکتریکی یکنواخت از A تا D در مسیرهای نشان داده شده جا به جا می کنیم.</p>	<p>الف - در کدام نقطه، پتانسیل الکتریکی بیشتر از سایر نقاط است؟ ب - در کدام مسیر، انرژی پتانسیل الکتریکی بار افزایش می یابد؟ ج) در کدام مسیر، کاری که برای جابه جایی بار انجام می شود، صفراست؟</p>	۲
۰/۲۵		<p>در مدار شکل زیر، پس از بسته شدن کلید k: (ولت سنج ایده آل است). الف) عددی که ولت سنج نشان می دهد را با اندازه نیروی محرکه مولد، مقایسه کنید. ب) با قرار دادن دی الکتریک با ضریب k بین دو صفحه خازن، ظرفیت خازن و میدان الکتریکی بین دو صفحه خازن چگونه تغییر می کنند؟</p>	۳
۱/۷۵	<p>مطابق شکل، سه بار الکتریکی نقطه ای در سه رأس مثلث قائم الزاویه ای قرار دارند. برآیند نیروهای وارد بر بار q_1 را بر حسب بردارهای یکه $\vec{i}$ و $\vec{j}$ دستگاه مختصات نشان داده شده در شکل بنویسید.</p>		$(K = 9 \times 10^9 \frac{Nm^2}{C^2})$
۰/۱۵		<p>در مدار شکل زیر، اگر بار ذخیره شده در خازن C_2 برابر $200 \mu C$ باشد:</p> <p>الف) ولت سنج چند ولت را نشان می دهد؟ ب) اختلاف پتانسیل دو سر خازن C_2 چند ولت است؟ $C_1 = 8 \mu F \quad C_2 = 2 \mu F \quad C_3 = 5 \mu F$</p>	۵
ادامه سوالات در صفحه دوم «			

با سمه تعالی

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک (۳) و آزمایشگاه
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۸	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خردآدمه سال ۱۳۹۵			مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir

ردیف	نمره	سؤالات (استفاده از ماشین حساب ساده مجاز است.)
۶	۱/۲۵	<p>درستی یا نادرستی هر یک از جمله های زیر را تعیین کنید:</p> <p>الف) وقتی میدان الکتریکی را به فلز اعمال می کنیم، الکترون ها به طور بسیار آهسته ای در جهت میدان الکتریکی سوق پیدا می کنند.</p> <p>ب) از رئوستا به منظور تنظیم شدت جریان در مدار استفاده می شود.</p> <p>ج) با افزایش دما مقاومت الکتریکی رسانای فلزی کاهش می یابد.</p> <p>د) در خطوط انتقال برق، انرژی الکتریکی با ولتاژ بالا و جریان پایین منتقل می شود.</p> <p>ه) مقاومت لامپ روشن، به کمک اهم سنج قابل اندازه گیری است.</p>
۷	۰/۵	<p>برای هر یک از سوالات زیر پاسخ کوتاه بنویسید:</p> <p>الف) دو مقاومت مساوی R را یک بار به طور متوالی و یک بار به طور موازی به یکدیگر می بندیم و آنها را هر بار به ولتاژ V وصل می کنیم. نسبت توان مصرف شده در حالت موازی (P_1) به توان مصرف شده در حالت متوالی (P_2) چقدر است؟ (با نوشتن رابطه)</p>
۰/۷۵		<p>ب) در مدار شکل مقابل، لامپ ها مشابه هستند. با استدلال کافی توضیح دهید پس از بستن کلید نور لامپ های (۱) و (۲) چه تغییری می کند؟</p> <p>در این مدار با فرض ایده آل بودن آمپرسنج و ولت سنج، اگر جای این دو وسیله را با یکدیگر <u>عرض کنیم</u>، کدام یک از این <u>وسیله ها</u> ممکن است آسیب ببیند؟</p>
۰/۵		<p>ج) شکل روبرو، بخشی از یک مدار را نشان می دهد.</p> <p><u>بزرگی و جهت جریان (۱)</u> را تعیین کنید.</p>
۸	۱/۰/۵	<p>در مدار شکل مقابل، شدت جریان در جهت نشان داده شده ۲ آمپر است.</p> <p>الف) نیروی محرکه E_2 چند ولت است؟</p> <p>ب) توان خروجی مولد E_1 چند وات است؟</p> <p>$E_1 = 12 \text{ V}$, $E_2 = ?$, $R_1 = R_2 = 4 \Omega$ $r_1 = r_2 = 0.5 \Omega$</p>
		«ادامه سوالات در صفحه سوم»

با اسمه تعالی

مدت امتحان : ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس : فیزیک (۳) و آزمایشگاه
تعداد صفحه : ۴	تاریخ امتحان : ۱۳۹۵ / ۳ / ۸	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سواسر کشور نوبت خردآدمه سال ۱۳۹۵			http://aee.medu.ir

ردیف	نمره	سؤالات (استفاده از ماشین حساب ساده مجاز است.)
۹	۱	عبارت درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید و در پاسخنامه بنویسید: الف) اگر کره زمین را یک آهنربای بزرگ فرض کنیم، قطب شمال این آهنربا نزدیک قطب (شمال - جنوب) جغرافیایی است. ب) برای مشاهده خط های میدان مغناطیسی می توان از (مقداری براده آهن - یک عقرمه مغناطیسی) استفاده کرد. ج) اگر یک اتم ماده مغناطیسی، زوج الکترونی داشته باشد که در (یک جهت - جهت های مخالف) بچرخدن، آهنربای قویتری را به وجود می آورد. د) اگر ذره بارداری به موازات محور پیچه حامل جریان حرکت کننده نیروی مغناطیسی وارد بر آن از طرف پیچه (صفر - ییشینه) است.
۱۰	۰/۲۵	دو تیغه یکسان ، یکی از جنس آهن و دیگری از جنس فولاد را که از قبل خاصیت مغناطیسی نداشته باشند، به یکی از قطب های آهنربا وصل می کنیم. پیش بینی کنید اگر انتهای آزاد آنها را در براده آهن فرو ببریم و پس از مدت کوتاهی دو تیغه را هم زمان بیرون آوریم: الف) کدام یک براده های <u>بیشتر</u> جذب می کند؟ ب) اگر دو تیغه را بین انگشتان دست محکم نگه داریم و آهن را از آنها دور کنیم، چه اتفاقی می افتد؟ چرا؟
۱۱	۰/۷۵	در مدار شکل زیر، با <u>استدلال</u> توضیح دهید، کدام باتری را به جای <u>X</u> قرار دهیم تا آهنربای میله ای آویزان شده ، از سیم‌لوله دور شود؟
۱۲	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵	شکل زیر، طرح آزمایشی را نشان می دهد. (کلید K بسته است.) الف) هدف از انجام این آزمایش، نشان دادن چه موضوعی است؟ ب) با توجه به نحوه اتصال سیم ها به پایانه های باتری، پس از <u>وصل کلید</u> چه مشاهده می شود؟ ج) اگر محل اتصال <u>سیم های</u> پایانه های باتری را جایه جا کنیم، آیا در نتیجه آزمایش تغییری ایجاد می شود؟ توضیح دهید.
۱۳	۱/۲۵	مطابق شکل زیر، کابلی به طول یک متر که به وسیله دو نخ سبک به سقف بسته شده است، در یک میدان مغناطیسی یکنواخت قرار دارد و از آن جریانی به شدت $A = \frac{1}{2} A$ از چپ به راست می گذرد. <u>اندازه وجهت</u> میدان مغناطیسی یکنواخت را طوری تعیین کنید که نیروی کشش نخ ها برابر صفر شود. جرم <u>هر متر کابل</u> ۶ گرم است. $g = 10 \frac{N}{kg}$

با اسمه تعالی

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک (۳) و آزمایشگاه
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۸	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پژوهش	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خردادمه سال ۱۳۹۵		
http://aee.medu.ir			

ردیف	نمره	سوالات (استفاده از ماشین حساب ساده مجاز است.)												
۱۴	۰/۷۵	شعاع پیچه مسطحی با 400 دور، 3 سانتی متر است. از این پیچه جریانی به شدت 3 آمپر عبور می کند. الف) میدان مغناطیسی در مرکز پیچه چند تスلا است? $\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{T \cdot m}{A}$ $\pi = 3$ ب) برای ساختن چنین پیچه ای چند متر سیم نازک لازم داریم؟												
۱۵	۱	با توجه به مفاهیمی که در ستون «الف» آمده است، گزینه مناسب را از ستون «ب» انتخاب کنید و به پاسخ نامه انتقال دهید. در ستون «ب» یک مورد اضافه است.												
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>ستون (ب)</th> <th>ستون (الف)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>شار مغناطیسی</td> <td>با آهنگ تغییر جریان در مدار، مقدار این کمیت ثابت می ماند.</td></tr> <tr> <td>تبديل ولتاژ</td> <td>به کمک این پدیده می توان انرژی را از پیچه ای به پیچه دیگر منتقل کرد.</td></tr> <tr> <td>ضریب خودالقایی</td> <td>تغییر زاویه، ساده ترین راه تغییر این کمیت است.</td></tr> <tr> <td>الای متقابل</td> <td>از مبدل ها در مدار به این منظور استفاده می شود.</td></tr> <tr> <td>میدان مغناطیسی</td> <td></td></tr> </tbody> </table>	ستون (ب)	ستون (الف)	شار مغناطیسی	با آهنگ تغییر جریان در مدار، مقدار این کمیت ثابت می ماند.	تبديل ولتاژ	به کمک این پدیده می توان انرژی را از پیچه ای به پیچه دیگر منتقل کرد.	ضریب خودالقایی	تغییر زاویه، ساده ترین راه تغییر این کمیت است.	الای متقابل	از مبدل ها در مدار به این منظور استفاده می شود.	میدان مغناطیسی	
ستون (ب)	ستون (الف)													
شار مغناطیسی	با آهنگ تغییر جریان در مدار، مقدار این کمیت ثابت می ماند.													
تبديل ولتاژ	به کمک این پدیده می توان انرژی را از پیچه ای به پیچه دیگر منتقل کرد.													
ضریب خودالقایی	تغییر زاویه، ساده ترین راه تغییر این کمیت است.													
الای متقابل	از مبدل ها در مدار به این منظور استفاده می شود.													
میدان مغناطیسی														
۱۶	۰/۵	در مدار شکل مقابل، با توجه به جهت $\mathcal{E}_L$ ، مقاومت رُئوستا در حال کاهش است یا افزایش؟ چرا؟												
۱۷	۰/۷۵	شار مغناطیسی عبوری از حلقه ای مطابق رابطه $\phi = (-2t^2 + 2t + 3) \times 10^{-2}$ در SI ، تغییر می کند. بزرگی نیروی محرکه الایی در لحظه $t = 2S$ چند ولت است؟												
۱۸	۱ ۰/۷۵	شکل رویه رو، نمودار جریان متناوب سینوسی را نشان می دهد. الف) معادله جریان بر حسب زمان را بنویسید. ب) اگر این جریان از سیم‌وله ای به ضریب خودالقایی $200 mH$ بگذرد، بیشینه انرژی ذخیره شده در این سیم‌وله چند ژول است؟												
۲۰		موفق باشید.												

رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۸	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) غیر همنام (۰/۲۵) و بزرگتر ص ۱۲ (۰/۲۵) ب) چگالی سطحی بار (۰/۰۲۵) ص ۲۷	۰/۷۵
۲	الف) A ب) T_A ج) B د) C (هر مورد ۰/۰۲۵) ص ۱۹	۰/۷۵
۳	الف) برابر نیروی محركه مولد است. (۰/۰۲۵)، میدان الکترومغناطیسی ثابت می ماند. ۳۲ (۰/۰۲۵) ص	۰/۷۵
۴	$F_{21} = K \frac{ q_1 q_2 }{r_{21}^2}$ (۰/۰۲۵) $F_{21} = 9 \times 10^{-9} \frac{3 \times 4 \times 10^{-12}}{9 \times 10^{-4}}$ (۰/۰۵) $\Rightarrow F_{21} = 120 N$ (۰/۰۲۵) $F_{31} = 9 \times 10^{-9} \frac{3 \times 4 \times 10^{-12}}{4 \times 10^{-4}}$ $\Rightarrow F_{31} = 270 N$ (۰/۰۲۵) $\vec{F}_T = \vec{F}_{21} + \vec{F}_{31}$ (۰/۰۲۵) $\Rightarrow \vec{F}_T = -120\vec{i} - 270\vec{j}$ (۰/۰۲۵) مشابه مثال ص ۷ کتاب	۱/۷۵
۵	الف) $C = \frac{q}{V}$ (۰/۰۲۵) $\Delta = \frac{200}{V_2}$ $V_2 = 40 V$ (۰/۰۲۵) ب) $q_{12} = q_2$ (۰/۰۲۵) $C_{12} = 1 \mu F$ (۰/۰۲۵) $V_{12} = V_2$ (۰/۰۲۵) $V_2 = \frac{q_{12}}{C_{12}} = 20 V$ (۰/۰۲۵)	۱/۵
۶	الف) نادرست ص ۵۰ ب) درست ص ۵۷ ج) نادرست ص ۶۵ د) درست ص ۵۳ ه) نادرست ص ۶۵ (هر مورد ۰/۰۲۵)	۱/۲۵
۷	الف) تمرین کتاب درسی ص ۷۵ $\frac{P_1}{P_2} = \frac{R_{T_2}}{R_{T_1}}$ (۰/۰۲۵) $\frac{P_1}{P_2} = \frac{2R}{R} = 4$ (۰/۰۲۵)	۱/۷۵
۸	ب) با بستن کلید لامپ (۲) از مدار خارج می شود. مقاومت مدار در این حالت کا هش (۰/۰۲۵) و نور لامپ (۱) افزایش می یابد. (۰/۰۲۵) آمپرسنچ (۰/۰۲۵) ج) جهت به سمت راست (۰/۰۲۵) مشابه تمرین کتاب ص ۷۶	۱/۵
۹	الف) $R_{12} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = 2 \Omega$ (۰/۰۲۵) $I = \frac{\varepsilon_1 - \varepsilon_2}{R_T + r_T}$ (۰/۰۵) مشابه تمرین کتاب ص ۷۸ $\varepsilon = \frac{\varepsilon_1 - \varepsilon_2}{3} \Rightarrow \varepsilon_2 = 6 V$ (۰/۰۲۵) ب) مشابه مثال ص ۶۶ (۰/۰۲۵) $P_1 = 12 \times 2 - 0.5(2)^2$ (۰/۰۲۵) $P_1 = 22 W$ (۰/۰۲۵)	۱
۱۰	الف) تیغه آهنی براده های بیش تری جذب می کند. (۰/۰۲۵) ب) تمام براده های چسبیده به تیغه آهنی فرو می ریزند ولی براده های چسبیده به تیغه فولادی به طور کامل فرو نمی ریزند. (یا تمام براده های چسبیده به تیغه آهنی زودتر از براده های چسبیده به تیغه فولادی فرو می ریزند). (۰/۰۲۵)، زیرا تیغه آهنی از جنس فرومغناطیس نرم است. (۰/۰۲۵) ص ۱۰۲	۰/۷۵

«ادامه پاسخ در صفحه دوم»

رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۸	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۱	باتری A (۰/۲۵) برای دورشدن آهنربا از سیم‌لوله باید میدان مغناطیسی درون سیم‌لوله از راست به چپ باشد. (قطب های هم نام میدان مغناطیسی سیم‌لوله و آهنربا در مقابل یکدیگر قرار گیرند) (۰/۲۵) بنا براین با توجه به قانون دست راست، جهت جریان عبوری از سیم‌لوله با جهت جریان ناشی از باتری A مطابقت دارد. (۰/۲۵) مشابه تمرين کتاب ص ۱۰۵	۰/۷۵
۱۲	الف) سیم‌های حامل جریان بر یک دیگر نیرو وارد می‌کنند. (۰/۲۵) ب) سیم‌ها به یک دیگر نزدیک می‌شوند. (یا نیروی بین دو سیم از نوع جاذبه است یا سیم‌ها بر هم نیرو وارد می‌کنند). (۰/۲۵) ج) خیر (۰/۲۵) در این حالت سیم‌ها حامل جریان هم سو هستند و نیروی وارد بر سیم‌ها از نوع جاذبه است. (۰/۲۵) ص ۹۸	۱
۱۳	$F = T = mg \quad (۰/۲۵) \Rightarrow BIL \sin \alpha = mg \quad (۰/۲۵) \Rightarrow B = \frac{6 \times 10^{-3} \times 10}{1 \times 1/2 \times 1} \quad (۰/۲۵) \quad B = 0.05T \quad (۰/۲۵)$ جهت میدان درون سو است. (۰/۲۵) مشابه تمرين کتاب ص ۱۰۶	۱/۲۵
۱۴	الف) $B = \frac{\mu_0 NI}{2R} \quad (۰/۲۵) \Rightarrow B = \frac{12 \times 10^{-7} \times 400 \times 3}{2 \times 3 \times 10^{-2}} \quad (۰/۲۵) \Rightarrow B = 24 \times 10^{-3} T \quad (۰/۲۵)$ ب) $N = \frac{L}{2\pi R} \quad (۰/۲۵) \Rightarrow 400 = \frac{L}{2 \times 3 \times 3 \times 10^{-2}} \Rightarrow L = 72m \quad (۰/۲۵)$ ص ۹۴	۱/۲۵
۱۵	الف) ضریب خودالقایی ص ۱۲۰ ب) القای متقابل ص ۱۲۰ ج) شار مغناطیسی ص ۱۲۲ د) تبدیل ولتاژ ص ۱۲۹ (هر مورد ۰/۲۵) ص ۱۲۹	۱
۱۶	کاهش (۰/۰۵) با توجه به جهت نیروی حرکة خودالقایی و نیروی حرکة ، شار مغناطیسی در مدار در حال افزایش است. بنابراین جریان مدار در حال افزایش و مقاومت رئوستا در حال کاهش است. (۰/۰۵) ص ۱۱۹	۰/۵
۱۷	مشابه تمرين کتاب ص ۱۳۳	۰/۷۵
	$\varepsilon = -N \frac{d\phi}{dt} \quad (۰/۲۵) \quad \varepsilon = -(-4t + 2) \times 10^{-2} \quad (۰/۲۵) \quad \varepsilon = 0.06V \quad (۰/۲۵)$	
۱۸	الف) مشابه مثال کتاب ص ۱۲۸ $\frac{T}{4} = 0.1s \quad (۰/۲۵) \quad I = I_m \sin \omega t \quad (۰/۲۵) \quad I = I_m \sin \frac{2\pi}{T} t \quad (۰/۲۵) \quad I = 2 \sin 5\pi t \quad (۰/۲۵)$ ب) ص ۱۲۳ $U_m = \frac{1}{2} L I_m^2 \quad (۰/۲۵) \quad U_m = \frac{1}{2} \times 200 \times 10^{-3} \times 2^2 \quad (۰/۲۵) \quad U_m = 0.4J \quad (۰/۲۵)$	۱/۷۵
	همکاران محترم، لطفاً برای پاسخ‌های صحیح دیگر نیز نمره منظور گردد.	۲۰
	جمع نمره	